

คำชี้ขาดของศาลอนุญาโตตุลาการฯ ว่าด้วยเรื่องสถานะของลักษณะภูมิศาสตร์ในทะเลจีนใต้ The Arbitral Tribunal's Award on the Status of the Geographic Features in the South China Sea

ยศพนธ์ นิตริจโรจนะ^{*}

Yodsapon Nitiruchiro

วันที่รับบทความ 30 มิถุนายน 2563; วันที่ไขบทความ 15 ตุลาคม 2563; วันที่ตอบรับบทความ 15 มกราคม 2564

บทคัดย่อ

ทะเลจีนใต้เป็นทะเลที่เต็มไปด้วยภูมิศาสตร์ทางภูมิศาสตร์มากมาย ประเทศจีนได้อ้างอำนาจอธิปไตยเหนือภูมิศาสตร์เหล่านั้นทั้งหมด ส่วนฟิลิปปินส์ได้อ้างอำนาจอธิปไตยเหนือภูมิศาสตร์เหล่านั้นเพียงบางส่วน จนเกิดเป็นข้อพิพาทการแย่งชิงอำนาจอธิปไตยเหนือภูมิศาสตร์ระหว่างสองประเทศ

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 (อนุสัญญากฎหมายทะเล) ได้สร้างกลไกระงับข้อพิพาทภาคบังคับ (compulsory procedure) กล่าวคือ รัฐภาคีรัฐหนึ่งอาจเสนอคดีต่อศาลให้วินิจฉัยชี้ขาดโดยไม่ต้องรับความยินยอมจากรัฐคู่พิพาทก็ได้ สำหรับข้อพิพาทเกี่ยวกับการตีความและการใช้อนุสัญญากฎหมายทะเล ดังนั้น จึงไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะนำกลไกดังกล่าวมาใช้กับข้อพิพาทระหว่างจีนและฟิลิปปินส์ เนื่องจากเป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับอำนาจอธิปไตยนั้นไม่ใช่ข้อพิพาทเกี่ยวกับการตีความและการใช้อนุสัญญากฎหมายทะเล แต่กระนั้นก็ตาม ฟิลิปปินส์ยังสามารถฟ้องจีนโดยอาศัยกลไกระงับข้อพิพาทดังกล่าวด้วยเทคนิคการตั้งข้อหาให้ศาลมีเขตอำนาจโดยขอให้ศาลวินิจฉัยว่าภูมิศาสตร์เหล่านั้นมีสถานะเป็นอะไร แทนที่จะขอให้ศาลชี้ขาดว่าภูมิศาสตร์เหล่านั้นเป็นของใคร และหากศาลวินิจฉัยคดีตามคำฟ้องของฟิลิปปินส์แล้ว ผลของคำชี้ขาดของศาลนั้นก็ส่งผลกระทบต่ออำนาจอธิปไตยของจีนเหนือภูมิศาสตร์เหล่านั้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

คำสำคัญ: ทะเลจีนใต้, กฎหมายทะเล, ลักษณะภูมิศาสตร์

^{*}อาจารย์ประจำสำนักวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ที่อยู่ : 333 หมู่ 1 ตำบลท่าสุต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57100

Email : yodsapon.nit@mfu.ac.th

Abstract

The South China Sea (SCS) has numerous geographic features. China has claimed all those features, while the Philippines has claimed some. These claims over the two countries has led to the territorial dispute between them.

The dispute mechanism under the United Nations on the Law of the Sea Convention of 1982 (LOSC) constitutes a compulsory procedure, namely, a state party may file the case to a tribunal without consent of another party for the dispute concerning the interpretation or application of the LOSC. Therefore, it is not easy to apply this mechanism to solve the dispute between the two countries because the dispute between them is a territorial dispute which is not the dispute concerning the interpretation or application of the LOSC. Nevertheless, the Philippines is able to file China under this mechanism by using the technique of asking the tribunal to indicate the status of those features, not to indicate the owner over those features and after the tribunal render its award the sovereignty of China over those features will be unavoidably affected.

Keywords: the South China Sea, the law of the sea, geographic feature

บทที่ 1 เกริ่นนำ

ทะเลจีนใต้เป็นพื้นที่ทางทะเลที่มีความสำคัญในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจ การคมนาคมและความมั่นคง¹ มีขนาดพื้นที่ประมาณ 2.7-3 ล้านตารางกิโลเมตร² ประกอบด้วยหมู่เกาะสแปรตลีย์ (Spratly Islands) หมู่เกาะพาราเซล (Paracel Islands) แนวหินสกาโบโร (Scarborough Shoal) หมู่เกาะพราตัส (Pratas Islands) และหาดแมคเคลสฟีว (Macclesfield Bank)

ด้วยความสำคัญของทะเลจีนใต้ และรัฐที่จะมีอำนาจเหนือพื้นที่ทางทะเลได้จะต้องมีดินแดนเสียก่อน ตามหลัก the land dominates the sea³ การแย่งชิงอำนาจอธิปไตยเหนือภูมิฐานในทะเลจีนใต้จึงเกิดขึ้น

¹ ยศพนธ์ นิตริจิโรจน์, 'ปัญหาหมู่เกาะสแปรตลีย์ในกฎหมายระหว่างประเทศ' (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2555)

² Nien Tsu Alfred Hu, 'Semi Enclosed Troubled Waters: Anew Thinking on the Application of the 1982 UNCLOS Article 123 to the South China Sea' (2010) 41 Ocean Development & International Law 281,301.

³ Bing Bing Jia, 'The Principle of the Domination of the Land over the Sea: A Historical Perspective on the Adaptability of the Law of the Sea to New Challenges' (2014) 57 German Yearbook of International Law

โดยประเทศจีนอ้างอำนาจอธิปไตยเหนือภูมิฐานทั้งหมดในทะเลจีนใต้ ด้วยเหตุผลทางประวัติศาสตร์ที่แสดงให้เห็นว่าจีนเป็นประเทศแรกที่ค้นพบ ครอบครองและใช้ประโยชน์ภูมิฐานในทะเลจีนใต้ เวียดนามก็ได้อ้างอำนาจอธิปไตยเหนือภูมิฐานทั้งหมดในทะเลจีนใต้ด้วยเหตุผลทางประวัติศาสตร์และด้วยการสืบสิทธิจากฝรั่งเศส ฟิลิปปินส์อ้างอำนาจอธิปไตยเหนือภูมิฐานบางส่วนในหมู่เกาะสแปรตลีย์ที่เรียกว่ากลุ่มเกาะคาลายัน (Kalayaan Island Group: KIG) นอกจากนี้ฟิลิปปินส์ยังได้อ้างอำนาจอธิปไตยเหนือ Scarborough Shoal ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากจังหวัด Zambales ของฟิลิปปินส์⁴ มาเลเซียอ้างอำนาจอธิปไตยบางส่วนในหมู่เกาะสแปรตลีย์ บรูไนอ้างว่ามีแนวปะการังหนึ่งของหมู่เกาะสแปรตลีย์ที่ตั้งอยู่ในเขต 200 ไมล์ทะเลของบรูไน⁵

ระหว่างประเทศที่เป็นคู่พิพาทในทะเลจีนใต้นี้มีเพียงฟิลิปปินส์เท่านั้นที่ได้อาศัยวิธีการศาลเพื่อระงับข้อพิพาทของตน โดยได้ยื่นฟ้องจีนต่อศาลอนุญาโตตุลาการซึ่งจัดตั้งขึ้นตามความในภาคผนวก 7 แห่งอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 (ศาลอนุญาโตตุลาการฯ) เมื่อปี ค.ศ. 2103 และในปี ค.ศ. 2016 ศาลอนุญาโตตุลาการฯ ก็ได้ชี้ขาดให้ฟิลิปปินส์ชนะคดีไปฝ่ายเดียวโดยที่จีนมิได้เข้าร่วมต่อสู้คดี

คำชี้ขาดของศาลอนุญาโตตุลาการฯ โดยเฉพาะในประเด็นสถานะทางกฎหมายของภูมิฐานในทะเลจีนใต้ถือว่ามีผลสำคัญต่ออำนาจอธิปไตยของจีนที่ได้อ้างไว้เหนือภูมิฐานเหล่านั้นอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ บทความนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาเทคนิคการฟ้องคดีของฟิลิปปินส์ ตลอดจนผลของคำชี้ขาดของศาลอนุญาโตตุลาการฯ ในส่วนที่ว่าด้วยสถานะของภูมิฐานในทะเลจีนใต้

บทที่ 2 ลักษณะข้อพิพาทระหว่างจีนและฟิลิปปินส์ในทะเลจีนใต้

เมื่อพิจารณาการอ้างอำนาจอธิปไตยของจีนและฟิลิปปินส์ในทะเลจีนใต้แล้วจะเห็นได้ว่าพื้นที่พิพาททางทะเลระหว่างประเทศจีนและฟิลิปปินส์นั้นครอบคลุมเพียงบริเวณกลุ่มเกาะคาลายันและแนวหินสกาโบโรว์ มิได้ครอบคลุมทั่วทั้งทะเลจีนใต้ โดยข้อพิพาทระหว่างจีนและฟิลิปปินส์เริ่มขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1956 เมื่อนาย Thomas Cloma อ้างว่าได้ค้นพบหมู่เกาะบางส่วนของหมู่เกาะสแปรตลีย์เรียกว่ากลุ่มเกาะคาลายัน Kalayaan Island Group และรัฐบาลฟิลิปปินส์ได้ประกาศอ้างอำนาจอธิปไตยเหนือกลุ่มเกาะ คาลายัน เป็นเหตุให้จีนคัดค้านโดยอ้างอำนาจอธิปไตยเหนือภูมิฐานทั้งหมดในทะเลจีนใต้⁶

1; Case Concerning Maritime Delimitation in the Black Sea (Romania v. Ukraine). Judgment, I.C.J. Reports 2009, para 77.

⁴ Department of Foreign Affairs, 'Philippine Position on Bajo de Masinloc (Scarborough Shoal) and the Waters Within Its Vicinity' (Official Gazette of the Republic of the Philippines) <<http://www.gov.ph/2012/04/18/philippine-position-on-bajo-de-masinloc-and-the-waters-within-its-vicinity/>> accessed 13 July 2016

⁵ ยศพนธ์ นิตรุจิโรจน์ (n 1) 20-27.

⁶ จันตรี สิ้นศุภฤกษ์, *กรณีพิพาททะเลจีนใต้* (สำนักพิมพ์นิติธรรม 2561) 18.

เมื่อปี ค.ศ. 1995 ทหารจีนบน Mischief Reef ได้จับกุมชาวประมงฟิลิปปินส์จนเกิดเป็นกรณีพิพาทระหว่างสองประเทศ ทำให้ทั้งสองประเทศได้เปิดเจรจาทางภาคีจนกระทั่งสามารถจัดทำข้อตกลงเกี่ยวกับ “หลักปฏิบัติ (Code of Conduct) ที่จะร่วมกันแก้ปัญหาข้อพิพาทโดยสันติวิธีในรูปแบบแถลงการณ์ร่วม⁷ ต่อมาในเมื่อปี ค.ศ. 2002 เพื่อหาทางยับยั้งข้อพิพาทที่เกิดขึ้น ประเทศจีนและกลุ่มประเทศอาเซียนได้มีการประชุมและร่วมกันออกปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยทะเลจีนใต้ ค.ศ. 2002 (the 2002 ASEAN Declaration on the South China Sea: DOC) โดยตกลงว่าจะร่วมกันแก้ไขปัญหาด้วยการเจรจาและไกล่เกลี่ย⁸

ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากการอ้างอำนาจอธิปไตยของจีนและฟิลิปปินส์เหนือภูมิศาสตร์ในทะเลจีนใต้ ประกอบเหตุการณ์พิพาทที่เกิดขึ้นจากอดีตถึงปัจจุบันแล้ว ย่อมเห็นได้ชัดว่ากรณีพิพาทระหว่างจีนและฟิลิปปินส์นั้นเป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับการโต้แย้งอำนาจอธิปไตยเหนือภูมิศาสตร์บางส่วนในหมู่เกาะสแปรตลีย์ และแนวหินสกาโบร้อ อีกทั้งยังประกอบด้วยข้อพิพาทเกี่ยวกับการกำหนดเขตทางทะเลบริเวณรอบภูมิศาสตร์เหล่านั้นอีกด้วย ซึ่งหากทั้งสองประเทศจะระงับข้อพิพาท ขั้นตอนแรกจะต้องเริ่มจากการชี้ขาดว่าประเทศใดมีอำนาจอธิปไตยเหนือภูมิศาสตร์ใดให้ชัดเจนเสียก่อน จากนั้นจึงจะสามารถกำหนดขอบเขตทางทะเลในบริเวณรอบภูมิศาสตร์เหล่านั้นได้

บทที่ 3 เขตอำนาจศาลฯ ในการวินิจฉัยข้อพิพาทระหว่างจีนและฟิลิปปินส์

กลไกระงับข้อพิพาทภายใต้อนุสัญญากฎหมายทะเลนั้นเป็นการนำเอาวิธีการระงับข้อพิพาทโดยสมัครใจและโดยบังคับมารวมเข้าไว้ด้วยกันในภาค 15 แห่งอนุสัญญาดังกล่าวซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่หนึ่งว่าด้วยเรื่องการระงับข้อพิพาทภาคสมัครใจหรือที่เรียกว่าการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีดั้งเดิม (traditional methods) ส่วนที่สองว่าด้วยเรื่องการระงับข้อพิพาทภาคบังคับ และส่วนสุดท้าย เรื่องข้อจำกัดหรือข้อยกเว้นการระงับข้อพิพาทภาคบังคับ และหากแบ่งรูปแบบการระงับข้อพิพาทภายใต้ภาค 15 นี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 รูปแบบ ดังนี้

3.1 การระงับข้อพิพาทภาคสมัครใจ

ในส่วนที่หนึ่งของภาค 15 แห่งอนุสัญญากฎหมายทะเลนั้นกำหนดให้รัฐพิพาทมีเสรีภาพในการเลือกวิธีการระงับข้อพิพาท (peaceful means of their own choice) ในเวลาใดก็ได้ตามมาตรา 280⁹ แต่วิธีการระงับ

⁷ Joint Statement, ‘Republic of the Philippines-People’s Republic of China Consultations on the South China Sea and on Other Areas of Cooperation’ (scribd, 10 August 1995)

<www.scribd.com/doc/61125477/Joint-Statement-PRC-and-RP> accessed 16 August 2020;

Beijing Review, ‘Facts and Policy of the China-Philippine Dispute in the South China Sea’ (Beijing Review)

<http://www.bjreview.com/World/201607/t20160713_800062259_3.html> accessed 16 August 2020

⁸ Nguyen Hong Thao, ‘The 2002 Declaration on the Conduct of Parties in the South China Sea: A Note’ (2003) 34 Ocean Development & International Law 279-286.

⁹ LOSC, Art. 280

ข้อพิพาทต้องเป็นวิธีการระงับข้อพิพาทโดยสันติวิธี ไม่ว่าจะเป็วิธีการระงับข้อพิพาททางการทูต การระงับข้อพิพาทที่มีลักษณะทางกฎหมายและการระงับข้อพิพาทโดยทางสถาบันหรือองค์การระหว่างประเทศตามที่ปรากฏในมาตรา 33 แห่งกฎบัตรสหประชาชาติ เช่น การเจรจา การจัดเจรจา การไกล่เกลี่ย การไต่สวน และการประนีประนอม การศาลหรืออนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ตลอดจนสถาบันหรือองค์การระหว่างประเทศทั้งในระดับสากลและในระดับภูมิภาค เมื่อรัฐพิพาทได้ตกลงเลือกวิธีที่จะใช้ในการระงับข้อพิพาทแล้ว ผลของการเลือกวิธีการระงับข้อพิพาทของรัฐคู่พิพาทนั้นจะปรากฏอยู่ในมาตรา 281 แห่งอนุสัญญากฎหมายทะเล กล่าวคือ วิธีการระงับข้อพิพาทตามที่บัญญัติไว้ในภาค 15 นี้จะใช้บังคับได้ต่อเมื่อไม่สามารถระงับข้อพิพาทโดยอาศัยวิธีที่ได้ตกลงกันไว้ อีกทั้งความตกลงนั้นจะไม่ตัดโอกาสที่จะใช้วิธีการดำเนินการอย่างอื่นต่อไป¹⁰ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ากฎหมายมาตราดังกล่าวมิได้จำกัดว่าต้องเป็นการตกลงที่มีผลผูกพันในทางกฎหมายด้วย อีกทั้งมิได้จำกัดว่าจะต้องเลือกวิธีการใดวิธีการหนึ่งเท่านั้น และหากความตกลงระหว่างรัฐคู่พิพาทนั้นไม่ว่าจะเป็นความตกลงทั่วไป ความตกลงระดับภูมิภาคหรือทวิภาคี หรือความตกลงอื่นใดที่มีลักษณะอันจะนำไปสู่การวินิจฉัยที่มีผลบังคับ (binding decision) รัฐคู่พิพาทจะใช้วิธีการระงับข้อพิพาทตามภาค 15 แห่งอนุสัญญากฎหมายทะเลไม่ได้ เว้นแต่ ฝ่ายต่าง ๆ ในข้อพิพาทตกลงกันเป็นอย่างอื่นตามมาตรา 282

นอกจากนี้ อนุสัญญาดังกล่าวยังได้กำหนดให้ฝ่ายต่าง ๆ ในข้อพิพาทดำเนินการเร่งด่วนเพื่อแลกเปลี่ยนทัศนะเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทโดยการเจรจาหรือโดยสันติวิธีอื่น ๆ ตามมาตรา 283 อีกด้วย

3.2 การระงับข้อพิพาทภาคบังคับ

การระงับข้อพิพาทภาคบังคับนั้นเป็นวิธีการระงับข้อพิพาทโดยทางศาลโดยที่รัฐคู่พิพาทมิได้ให้ความยินยอม ซึ่งคำว่า “ความยินยอม” ในที่นี้มีความหมายแตกต่างจากการให้ความยินยอมผูกพันในขณะเข้าเป็นภาคีอนุสัญญากฎหมายทะเล เนื่องจากการยินยอมในขณะเข้าเป็นภาคีนั้นเป็นการยินยอมเพื่อผูกพันกลไกระงับข้อพิพาททั้งหมดตามภาค 15 แห่งอนุสัญญากฎหมายทะเล ซึ่งจะมีทั้งวิธีการระงับข้อพิพาทภาคสมัครใจและภาคบังคับ อีกทั้งการบังคับใช้วิธีการระงับข้อพิพาทต้องเป็นไปตามเงื่อนไขและขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด

“Nothing in this Part impairs the right of any States Parties to agree at any time to settle a dispute...”

¹⁰ LOSC, Art. 281

“1. If the States Parties which are parties to a dispute concerning the interpretation or application of this Convention have agreed to seek settlement of the dispute by a peaceful means of their own choice, the procedures provided for in this Part apply only where no settlement has been reached by recourse to such means and the agreement between the parties does not exclude any further procedure.

2. If the parties have also agreed on a time-limit, paragraph 1 applies only upon the expiration of that time-limit.”

ด้วย แต่ความยินยอมที่ผู้เขียนกล่าวถึงนี้ หมายถึง การยินยอมให้องค์กรศาลพิจารณาข้อพิพาทกันอยู่ในขณะนั้น การใช้วิธีการระงับข้อพิพาทภาคบังคับนี้มีเงื่อนไขหลายประการ ดังนี้

เงื่อนไขประการแรก ต้องเป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับการตีความและการใช้ออนุสัญญากฎหมายทะเล คำว่า ข้อพิพาทเกี่ยวกับการตีความและการใช้ออนุสัญญากฎหมายทะเลนั้น ไม่ได้จำกัดเฉพาะบทบัญญัติที่ปรากฏอยู่ในอนุสัญญากฎหมายทะเลเท่านั้น หากแต่มีความหมายตลอดจนความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องเนื่องกับความมุ่งประสงค์ของอนุสัญญากฎหมายทะเล¹¹ ซึ่งโดยหลักแล้วความตกลงเช่นว่านั้นจะต้องบัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่าให้นำข้อพิพาทเข้าสู่การระงับได้ตามภาค 15 แห่งอนุสัญญากฎหมายทะเลด้วย นอกจากนี้ยังมีอนุสัญญาบางฉบับที่มีบัญญัติโดยชัดเจนว่าให้นำปัญหาข้อพิพาทเข้าสู่กลไกระงับข้อพิพาทภาค 15 แห่งอนุสัญญากฎหมายทะเลหากแต่เพียงให้นำเสนอคดีขึ้นสู่ศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศเท่านั้น เช่น Agreement to Promote Compliance with International Conservation and Management Measures by Fishing Vessels on the High Seas ซึ่งได้กำหนดไว้ว่าให้รัฐภาคีต้องเสนอคดีต่อศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศเมื่ออนุสัญญากฎหมายทะเลมีผลบังคับใช้แล้วหรืออนุญาโตตุลาการโดยความยินยอมจากรัฐพิพาททุกรัฐ¹²

เงื่อนไขประการที่สอง รัฐคู่พิพาทต้องมีข้อตกลงที่จะใช้วิธีการระงับข้อพิพาทอื่น หากเป็นข้อตกลงที่ไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย รัฐคู่พิพาทต้องใช้วิธีการระงับข้อพิพาทตามที่ได้ตกลงกันไว้เสียก่อน ความตกลงลักษณะนี้จะตัดสิทธิรัฐคู่พิพาทใช้กลไกระงับข้อพิพาทภาคบังคับต่อเมื่อได้มีการตกลงกันว่าห้ามใช้วิธีการระงับข้อพิพาทวิธีการอื่นนอกจากที่ได้ตกลงกันไว้ด้วยเท่านั้น หากไม่มีการตกลงกันไว้เช่นนี้รัฐคู่พิพาทยังสามารถตกลงใช้กลไกการระงับข้อพิพาทภาคบังคับนี้ได้ตามมาตรา 281 แห่งอนุสัญญากฎหมายทะเล¹³ หากเป็นการตกลงที่มีผลผูกพันตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็ความตกลงระดับทวิภาคีหรือพหุภาคีว่าจะใช้วิธีการระงับข้อพิพาทที่มีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ (entails a binding decision) ย่อมส่งผลให้รัฐคู่พิพาทไม่อาจใช้กลไกระงับข้อพิพาทภาคบังคับได้ เว้นแต่จะได้มีการตกลงกันเป็นอย่างอื่นตามมาตรา 282 แห่งอนุสัญญากฎหมายทะเล¹⁴

¹¹ LOSC, Art. 288 (2)

“A court or tribunal referred to in article 287 shall also have jurisdiction over any dispute concerning the interpretation or application of an international agreement related to the purposes of this Convention, which is submitted to it in accordance with the agreement.”

¹² Agreement to Promote Compliance with International Conservation and Management Measures by Fishing Vessels on the High Seas 1993, Article IX

¹³ LOSC, Art. 288 (2) (n11)

¹⁴ LOSC, Art. 282

เงื่อนไขประการสุดท้าย รัฐคู่พิพาทได้มีการแลกเปลี่ยนทัศนะต่อกันแล้ว ซึ่งการแลกเปลี่ยนทัศนะตามบทบัญญัติมาตรา 283 นั้นมีความแตกต่างจากการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการเจรจา กล่าวคือ การแลกเปลี่ยนทัศนะมีขึ้นเพื่อให้รัฐที่ฟ้องคดีไม่นำข้อพิพาทเข้าสู่กระบวนการระงับข้อพิพาทภาคบังคับโดยรัฐที่ถูกฟ้องเป็นคดีไม่รู้ตัวมาก่อน แต่การเจรจานั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อการระงับข้อพิพาท ดังที่ปรากฏในคำพิพากษาของศาลระหว่างประเทศว่าด้วยกฎหมายทะเลในคดี *Land Reclamation* ระหว่างมาเลเซียกับสิงคโปร์¹⁵ นอกจากนี้ Dupuy ยังเห็นว่า พันธกรณีในการแลกเปลี่ยนทัศนะนี้เป็นวิธีการที่ถูกต้องแบบเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการเลือกกระงับข้อพิพาทของรัฐคู่พิพาท หรือให้การทำความตกลงในการเลือกวิธีการระงับข้อพิพาทนั้นง่ายขึ้น มากกว่าที่จะเป็นวิธีการในการแก้ปัญหาข้อพิพาทโดยตรง¹⁶ ส่วนวิธีการและระยะเวลาแลกเปลี่ยนทัศนะนั้นมิได้มีกฎหมายกำหนดไว้อย่างแน่ชัด หากแต่ในทางปฏิบัติศาลมักจะไม่เคร่งครัดในเรื่องดังกล่าวมากนัก¹⁷

เมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขทั้งสามประการแล้วข้อพิพาทนั้นจะถูกส่งไปพิจารณายังสถาบันต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 287 กล่าวคือ ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศ ศาลอนุญาโตตุลาการที่จัดตั้งขึ้นตามความในภาคผนวก 7 แห่งอนุสัญญากฎหมายทะเล หรือ ศาลอนุญาโตตุลาการพิเศษที่จัดตั้งขึ้นตามความในภาคผนวก 8 แห่งอนุสัญญากฎหมายทะเล¹⁸ ในกรณีที่รัฐพิพาทเลือกองค์กรกระงับ

“If the States Parties which are parties to a dispute concerning the interpretation or application of this Convention have agreed, through a general, regional or bilateral agreement or otherwise, that such dispute shall, at the request of any party to the dispute, be submitted to a procedure that entails a binding decision, that procedure shall apply in lieu of the procedures provided for in this Part, unless the parties to the dispute otherwise agree.”

¹⁵ ‘Case concerning Land Reclamation by Singapore in and around the Straits of Johor (Malaysia v Singapore) (Provisional Measures, Order of 8 October 2003) (Separate Opinion of Judge Jesus)’ (2003) ITLOS Reports, 52

¹⁶ René Jean Dupuy, Daniel Vignes and Raymond Ranjeva, *A Handbook on the New Law of the Sea 2* (Martinus Nijhoff Publishers 1991) 1345.

¹⁷ โปรตดู กฤษฎากร ว่องวุฒิภูถ์, ‘ระบบการระงับข้อพิพาทภาคบังคับภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ถอดบทเรียนจากแนวคำพิพากษาของศาลและคณะตุลาการว่าด้วยเรื่องเขตอำนาจในการพิจารณาคดี’ (งานวิจัยฉบับสมบูรณ์ ทนสนับสนุนจากคณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ปีงบประมาณ 2561)

¹⁸ LOSC, Art. 287

“1. When signing, ratifying or acceding to this Convention or at any time thereafter, a State shall be free to choose, by means of a written declaration, one or more of the following means for the settlement of disputes concerning the interpretation or application of this Convention:

- (a) the International Tribunal for the Law of the Sea established in accordance with Annex IV;
- (b) the International Court of Justice

ข้อพิพาทประเภทเดียวกัน การระงับข้อพิพาทภาคบังคับจะต้องเสนอต่อองค์กรนั้นตามมาตรา 287 วรรค 4 แต่ในกรณีรัฐพิพาทไม่ได้ยอมรับวิธีดำเนินการเดียวกันหรือไม่ได้ประกาศเลือกองค์กรระงับข้อพิพาทไว้ให้ถือว่า ยอมรับการอนุญาโตตุลาการตามความในภาคผนวก 7 ตามมาตรา 287 วรรค 3 และ 5

อย่างไรก็ตาม ไซ่ว่ารัฐภาคีจะใช้กลไกระงับข้อพิพาทภาคบังคับต่อข้อพิพาทเกี่ยวกับการตีความและการใช้ออนุสัญญากฎหมายทะเลได้ทั้งหมด เนื่องจากยังมีข้อยกเว้นบางประการที่รัฐภาคีไม่อาจใช้กลไกระงับข้อพิพาทภาคบังคับต่อรัฐคู่พิพาทได้ หากรัฐคู่พิพาทได้ประกาศไม่ยอมรับเขตอำนาจศาลภาคบังคับไว้กับกรณีพิพาทบางประการ เช่น ข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดขอบเขตของเขตแดนทางทะเล หรือที่เกี่ยวข้องกับอ่าวประวัติศาสตร์หรือสิทธิทางประวัติศาสตร์ กิจกรรมทางทหาร ตลอดจนข้อพิพาทซึ่งคณะมนตรีความมั่นคงของสหประชาชาติกำลังใช้อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายโดยกฎบัตรสหประชาชาติตามมาตรา 298 แห่งอนุสัญญากฎหมายทะเล

หากพิจารณาจากข้ออ้างของจีนและฟิลิปปินส์ดังกล่าวในบทก่อนหน้า จะพบว่าข้อที่ขัดแย้งกันระหว่างจีนและฟิลิปปินส์ ได้แก่ ประเทศใดมีอำนาจอธิปไตยเหนือภูมิฐานในทะเลจีนใต้ ซึ่งเป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับอำนาจอธิปไตยเหนือภูมิฐานในทะเลจีนใต้ ซึ่งกฎหมายที่จะนำมาใช้ในการชี้ขาดว่ารัฐใดมีอำนาจอธิปไตยเหนือดินแดนใดนั้น ก็ย่อมต้องว่ากันไปตามกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการได้มาและเสียไปซึ่งดินแดนของรัฐไม่ใช่อนุสัญญากฎหมายทะเล เพราะไม่มีบทบัญญัติใดในอนุสัญญากฎหมายทะเลที่จะนำมาปรับใช้กับกรณีพิพาทในทะเลจีนใต้ได้ นอกจากนี้จีนยังได้ประกาศไม่ยอมรับการระงับข้อพิพาทภาคบังคับตามมาตรา 298 ไว้เมื่อปี ค.ศ. 2006 อีกด้วย¹⁹

บทที่ 4 เทคนิคการตั้งข้อหาคำฟ้องของฟิลิปปินส์

แม้จะเห็น ข้อพิพาทระหว่างจีนและฟิลิปปินส์โดยเนื้อแท้เป็นเรื่องการโต้แย้งอำนาจอธิปไตยเหนือภูมิฐานในทะเลจีนใต้ ซึ่งอยู่นอกขอบเขตการบังคับใช้กลไกระงับข้อพิพาทภายใต้อนุสัญญากฎหมายทะเล ดังที่ได้ศึกษามาในบทก่อนหน้านี หากฟิลิปปินส์ฟ้องขอให้ศาลอนุญาโตตุลาการฯ ชี้ขาดว่าจีนหรือฟิลิปปินส์มีอำนาจอธิปไตยเหนือภูมิฐานในทะเลจีนใต้ ศาลอนุญาโตตุลาการฯ ย่อมไม่อาจรับคดีไว้พิจารณาได้ ด้วยเหตุดังกล่าว ฟิลิปปินส์จึงได้ตั้งข้อหาในการฟ้องคดีต่อจีนให้เป็นประเด็นพิพาทเกี่ยวกับการตีความและการใช้ออนุสัญญากฎหมายทะเลแบ่งได้เป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

(c) an arbitral tribunal constituted in accordance with Annex VII;

(d) a special arbitral tribunal constituted in accordance with Annex VIII for one or more of the categories of disputes specified therein.”

¹⁹ U.N. Oceans & Law of the Sea, ‘Division for Ocean Affairs and the Law of the Sea’ (United Nations, 25 August 2006) http://www.un.org/depts/los/convention_agreements/convention_declaration_s.htm#Chinaafter <accessed 27 June 2020>

กลุ่มหนึ่ง ความชอบด้วยกฎหมายของเส้นประเก้าเส้น (nine-dash line, U-shaped line) ที่จีนประกาศอ้างสิทธิทางประวัติศาสตร์ (historic right) (คำฟ้องข้อ 1-2)

กลุ่มสอง สถานะทางกฎหมายของภูมิสัมฐาน (feature) ที่จีนอ้างสิทธิ (คำฟ้องข้อ 3-7)

กลุ่มสาม ความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำของจีน

กลุ่มสี่ การทำให้ข้อพิพาทเลวร้ายลงหรือขยายข้อพิพาทระหว่างรัฐพิพาท

กลุ่มห้า จีนต้องเลิกการอ้างสิทธิและกิจกรรมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายในอนาคต

ในส่วนรายละเอียดของคำฟ้องข้อ 3-7 ฟิลิปปินส์ขอให้ศาลอนุญาโตตุลาการฯ ชี้ขาดว่า Scarborough Shoal เป็นโขดหิน (ข้อ 3) Mischief Reef, Second Thomas Shoal และ Subi Reef เป็นพื้นที่เหนือน้ำ ขณะน้ำลด (ข้อ 4) Mischief Reef และ Second Thomas เป็นส่วนหนึ่งของไหล่ทวีปและเขตเศรษฐกิจจำเพาะของฟิลิปปินส์ (ข้อ 5) Gaven Reef และ McKennan Reef รวมถึง Hughes Reef เป็นพื้นที่เหนือน้ำ ขณะน้ำลด ซึ่งจะถูกใช้เป็นแนวกำหนดเส้นฐานของเกาะ Namyit และ Sin Cowe (ข้อ 6) และ Cuarteron Reef, Fiery Cross Reef และ Johnson Reef เป็นโขดหิน (ข้อ 7)²⁰

เมื่อวันที่ วันที่ 29 ตุลาคม 2015 ศาลอนุญาโตตุลาการฯ ได้วินิจฉัยเขตอำนาจในชั้นพิจารณาเรื่องเขตอำนาจศาลว่า ศาลมีอำนาจพิจารณาคำฟ้องข้อ 3, 4, 6 และ 7²¹ กล่าวคือ สถานะทางกฎหมายของ Scarborough Shoal, Mischief Reef, Second Thomas Shoal, Subi Reef, Gaven Reef, McKennan Reef รวมถึง Hughes Reef, Cuarteron Reef, Fiery Cross Reef และ Johnson Reef แต่ขอสงวนสิทธิในการพิจารณาเขตอำนาจศาลในคำฟ้องข้อที่ 5 ไว้ชี้ขาดในชั้นพิจารณาเนื้อหาสาระแห่งคดี เนื่องจากศาลอนุญาโตตุลาการฯ จะชี้ขาดว่า Mischief Reef และ Second Thomas เป็นส่วนหนึ่งของไหล่ทวีปและเขตเศรษฐกิจจำเพาะของฟิลิปปินส์หรือไม่นั้นต้องขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจในชั้นพิจารณาเนื้อหาสาระของภูมิสัมฐานในทะเลจีนใต้ ดังนั้น คำฟ้องข้อนี้จึงมิได้เป็นประเด็นปัญหาที่มีลักษณะเบื้องต้นเท่านั้น และต่อมาจนกระทั่งชั้นพิจารณาเนื้อหาสาระแห่งคดี ศาลอนุญาโตตุลาการฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า Mischief Reef และ Second Thomas มีสถานะเป็นพื้นที่เหนือน้ำขณะน้ำลดซึ่งไม่สามารถมีเขตทางทะเลของตนเองได้ ศาลอนุญาโตตุลาการฯ จึงมีเขตอำนาจในการวินิจฉัยว่า Mischief Reef และ Second Thomas เป็นส่วนหนึ่งของไหล่ทวีปและเขตเศรษฐกิจจำเพาะของฟิลิปปินส์หรือไม่ ศาลอนุญาโตตุลาการฯ จึงมีเขตอำนาจในการวินิจฉัยชี้ขาดคำฟ้องข้อ 5 ของฟิลิปปินส์ด้วย²²

ต่อมาในชั้นพิจารณาเนื้อหาแห่งคดี ศาลอนุญาโตตุลาการฯ ได้ชี้ขาด ดังนี้

²⁰ 'The Tribunal's Award on Jurisdiction and Admissibility' (29 October 2015) (hereinafter Award on Jurisdiction and Admissibility), 141-144, paras 400-404

²¹ 'Award on Jurisdiction and Admissibility', 149, para 413

²² 'The South China Sea Arbitration Award' (12 July 2016) 254- 259, paras 627-642

- (1) Scarborough Shoal มีสถานะเป็นโขดหิน
- (2) Mischief Reef, Second Thomas Shoal และ Subi Reef เป็นพื้นที่เหนือน้ำขณะน้ำลด โดย Mischief Reef และ Second Thomas ประกอบเป็นส่วนหนึ่งของเขตเศรษฐกิจจำเพาะหรือไหล่ทวีปของฟิลิปปินส์
- (3) Gaven Reef (North) เป็นโขดหินไม่ใช่พื้นที่เหนือน้ำขณะน้ำลด
- (4) Gaven Reef (South) เป็นพื้นที่เหนือน้ำขณะน้ำลด
- (5) McKennan Reef เป็นโขดหินไม่ใช่พื้นที่เหนือน้ำขณะน้ำลด
- (6) Hughes Reef เป็นพื้นที่เหนือน้ำขณะน้ำลด
- (7) Cuarteron Reef, Fiery Cross Reef และ Johnson Reef เป็นโขดหิน

นอกจากนั้น ศาลอนุญาโตตุลาการฯ ยังได้สรุปต่อไปว่าไม่มีภูมิสถานใดในหมู่เกาะสแปรตลีย์ที่มีสถานะเป็นเกาะ เนื่องจากมนุษย์ไม่สามารถอยู่อาศัยหรือยังชีพทางเศรษฐกิจได้เลย²³

บทที่ 5 ผลของคำชี้ขาดของศาลอนุญาโตตุลาการฯ

หากพิจารณาจากเส้นประเก้าเส้นตามแผนที่ของจีนที่ได้ประกาศใช้เมื่อปี ค.ศ. 1947 จะเห็นได้ว่าประเทศจีนได้อ้างอำนาจอธิปไตยเหนือภูมิสถานทั้งหมดในทะเลจีนใต้ และได้อ้างสิทธิทางประวัติศาสตร์เหนือน่านน้ำในบริเวณรอบภูมิสถานเหล่านั้น แต่ศาลอนุญาโตตุลาการฯ ได้ตัดสินว่าไม่มีภูมิสถานใดในหมู่เกาะสแปรตลีย์ที่จะมีสถานะเป็นเกาะ Scarborough Shoal, Gaven Reef (North), McKennan Reef, Cuarteron Reef, Fiery Cross Reef และ Johnson Reef มีสถานะเป็นโขดหิน ส่วน Mischief Reef, Second Thomas Shoal, Subi Reef, Gaven Reef (South) และ Hughes Reef เป็นพื้นที่เหนือน้ำขณะน้ำลด คำชี้ขาดของศาลอนุญาโตตุลาการฯ นั้น แม้อาจดูเหมือนจะเป็นเพียงแค่การกำหนดสถานะทางกฎหมายของภูมิสถานเหล่านั้น แต่หากพิจารณาอย่างละเอียดแล้วจะพบว่ามีผลทางกฎหมายที่เกิดขึ้นจากคำชี้ขาดนี้หลายประการ ดังนี้

ประการแรก หากพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างการอ้างสิทธิของจีนกับคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการฯ แล้วย่อมไม่อาจโต้แย้งได้เลยว่าคำชี้ขาดของศาลอนุญาโตตุลาการฯ นั้นได้ทำลายอำนาจอธิปไตยที่จีนอ้างเหนือภูมิสถานในทะเลจีนใต้จนเกือบหมดสิ้น นอกจากนี้ ศาลยังเห็นว่า Mischief Reef และ Second Thomas นั้นมีสถานะเป็นพื้นดินทวีปที่จมอยู่ใต้น้ำ (submerged landmass) ซึ่งจะเห็นได้ว่าคำชี้ขาดของศาลอนุญาโตตุลาการฯ ส่วนนี้ อนุญาโตตุลาการฯ มีเจตนาจะชี้ให้เห็นว่าภูมิสถานเหล่านั้นเป็นส่วนหนึ่งของเขต

²³ 'The South China Sea Arbitration Award' (n 22) 174, 259.

เศรษฐกิจจำเพาะและไหล่ทวีปของฟิลิปปินส์ ซึ่งเท่ากับเป็นการยืนยันให้หนักแน่นลงไปอีกว่าจีนไม่มีอำนาจอธิปไตยเหนือภูมิฐานเหล่านั้นโดยเด็ดขาด

ประการที่สอง เมื่อศาลอนุญาโตตุลาการฯ ได้วินิจฉัยให้ Scarborough Shoal, Gaven Reef (North), McKennan Reef, Cuarteron Reef, Fiery Cross Reef และ Johnson Reef เป็นโขดหินแล้วย่อมส่งผลทำให้เขตทางทะเลของจีนเหนือภูมิฐานนั้นลดลง กล่าวคือ เดิมที่จีนอ้างว่าภูมิฐานนั้นเป็นเกาะจีนจะมีเขตทางทะเลเช่นเดียวกับแผ่นดินใหญ่ (mainland) กล่าวคือ มีเขตเศรษฐกิจจำเพาะและไหล่ทวีป ดังที่ปรากฏในมาตรา 121 วรรคสอง แต่การที่ศาลอนุญาโตตุลาการฯ ชี้ขาดว่าภูมิฐานเหล่านั้นเป็นโขดหิน ภูมิฐานเหล่านั้นจะมีเพียงทะเลอาณาเขตที่กว้างที่สุดเพียง 12 ไมล์ทะเลนับจากเส้นฐานตามมาตรา 121 วรรคสาม

ในส่วนที่ศาลอนุญาโตตุลาการฯ ได้ชี้ขาดว่า Mischief Reef, Second Thomas Shoal, Subi Reef, Gaven Reef (South) และ Hughes Reef มีสถานะเป็นพื้นที่เหนือน้ำขณะน้ำลดนั้น ภูมิฐานเหล่านี้จะไม่มีเขตทางทะเลเป็นของตนเอง หากแต่เมื่อภูมิฐานนั้นตั้งอยู่ในทะเลอาณาเขตทั้งหมดหรือบางส่วนจึงจะสามารถใช้แนวน้ำลดของพื้นที่เหนือน้ำขณะน้ำลดนั้นเป็นจุดในการกำหนดเส้นฐานได้ ดังนั้น คำชี้ขาดของศาลอนุญาโตตุลาการฯ ในส่วนนี้ย่อมมีผลเท่ากับว่าเขตทางทะเลของจีนที่ได้อ้างในบริเวณรอบภูมิฐานเหล่านั้น ถูกทำลายลงเช่นกัน

ผลประการสุดท้าย สถานะของภูมิฐานนอกจากจะเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงอำนาจอธิปไตยเหนือภูมิฐานและเขตทางทะเลรอบภูมิฐานเหล่านั้นแล้วยังมีผลต่อการกำหนดเขตทางทะเลรอบภูมิฐานเหล่านั้นด้วย กล่าวคือ ในการกำหนดเขตทางทะเลนั้น ตามอนุสัญญากฎหมายทะเลนั้นหากเป็นกรณีทับซ้อนกันระหว่างทะเลอาณาเขต มาตรา 15 แห่งอนุสัญญากฎหมายทะเลกำหนดให้ใช้หลักเส้นมัธยะ-สภาวะการณ์พิเศษ equidistance-special circumstances ส่วนกรณีทับซ้อนกันระหว่างเขตเศรษฐกิจจำเพาะและไหล่ทวีปนั้นก็ให้ใช้หลักการแก้ปัญหาอย่างเที่ยงธรรม equitable solution ตามมาตรา 74 และ 83 แห่งอนุสัญญากฎหมายทะเล ซึ่งทั้งสองหลักดังกล่าวนี้ต่างก็ต้องคำนึงถึงสภาวะการณ์พิเศษที่อยู่รอบชายฝั่ง เช่น รูปร่างของชายฝั่งหรือภูมิฐานเรียงรายอยู่บริเวณชายฝั่ง ดังนั้น สถานะของเกาะหรือพื้นที่เหนือน้ำขณะน้ำลดนั้นย่อมมีผลสำคัญต่อการนำมาใช้ประกอบการพิจารณาเพื่อกำหนดเขตทางทะเลอย่างยิ่ง ด้วยเหตุดังกล่าว คำชี้ขาดของศาลอนุญาโตตุลาการฯ เกี่ยวกับสถานะของภูมิฐานในทะเลจีนใต้นั้นย่อมมีผลกระทบต่อข้อกำหนดเขตทางทะเลในทะเลจีนใต้ด้วย

6. บทสรุป

การเสนอคำฟ้องของฟิลิปปินส์นั้นแสดงให้เห็นถึงมิติของการปรับใช้กลไกระงับข้อพิพาทของอนุสัญญากฎหมายทะเลได้อย่างน่าสนใจ ฟิลิปปินส์ประสงค์จะให้ศาลอนุญาโตตุลาการฯ ชี้ขาดว่าจีนไม่มีอำนาจอธิปไตยเหนือภูมิฐานที่อยู่ในทะเลจีนใต้ โดยเฉพาะภูมิฐานที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกับชายฝั่งของฟิลิปปินส์ ฟิลิปปินส์ทราบว่าจีนคงไม่ยินยอมให้อำนาจตุลาการระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ

หรือ ศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศตัดสินชี้ขาดข้อพิพาทระหว่างจีนกับฟิลิปปินส์อย่างแน่นอน ฟิลิปปินส์จึงต้องใช้กลไกระงับข้อพิพาทภาคบังคับภายใต้ภาค 15 แห่งอนุสัญญากฎหมายทะเลเพื่อระงับข้อพิพาทในครั้งนี้

อย่างไรก็ตาม การใช้กลไกระงับข้อพิพาทภาคบังคับนั้นจะใช้ได้ต่อเมื่อเป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับการตีความและการใช้ออนุสัญญากฎหมายทะเลเท่านั้น ส่วนข้อพิพาทระหว่างจีนกับฟิลิปปินส์นั้นเป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับการโต้แย้งอำนาจอธิปไตยเหนือภูมิสังฐานต่าง ๆ ในทะเลจีนใต้ ฟิลิปปินส์จึงได้ปรับคำฟ้องใหม่จากเดิมแทนที่จะขอให้ศาลอนุญาโตตุลาการฯ ชี้ขาดว่าภูมิสังฐานเหล่านั้นเป็นของจีนหรือฟิลิปปินส์ เปลี่ยนเป็นภูมิสังฐานเหล่านั้นมีสถานะทางกฎหมายเป็นอะไร ซึ่งจะเป็นกรณีปัญหาการตีความและการใช้ออนุสัญญากฎหมายทะเล อันนำไปสู่การที่ศาลอนุญาโตตุลาการฯ มีเขตอำนาจในการวินิจฉัยคดี และเมื่อศาลอนุญาโตตุลาการฯ ได้มีคำชี้ขาดคดีตามที่ฟิลิปปินส์ได้ฟ้องแล้วย่อมส่งผลต่ออำนาจอธิปไตยของจีนเหนือภูมิสังฐานเหล่านั้น กล่าวโดยย่อก็คือฟิลิปปินส์เพียงแค่เปลี่ยนวิธีการตั้งคำถาม แต่คำตอบของศาลอนุญาโตตุลาการฯ ย่อมทำให้ฟิลิปปินส์ได้สิ่งที่ต้องการ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งหากพิจารณาเพียงคำฟ้องของฟิลิปปินส์ย่อมต้องถือว่าเป็นเรื่องที่ศาลอนุญาโตตุลาการฯ มีเขตอำนาจในการวินิจฉัย แต่หากพิจารณาถึงผลที่จะเกิดขึ้นจากการชี้ขาดของศาลอนุญาโตตุลาการฯ แล้ว ศาลอนุญาโตตุลาการฯ อาจเห็นว่าตนไม่มีเขตอำนาจในการวินิจฉัยชี้ขาดก็ได้